

KUOPIO

Hankintaohjelma 2025-2030

Oleelliset päivitykset ja
hankintaohjelman mittareiden tavoitetasot
vuodelle 2025

Kaupunginhallitus 9.12.2024

Hankintaohjelman päivitykset

- Kuopion kaupungin hankintalinjaukset 2025–2030
- Hankintaohjelman **keskeiset tavoitteet**:
 - Hankintoja ohjaa kokonaistaloudellisuus, jota tarkastellaan koko hankinnan elinkaaren ajalta. Hankintoja sekä hankintaprosesseja kehitetään kustannustason tehostamiseksi. Sidosyksikköhankinnoille asetetaan **tuottavuustavoite**.
 - Hankinnoilla edistetään markkinoiden toimivuutta ja synnytetään kilpailua. **Markkinavuoropuhelu** on osa kilpailutusprosessia.
 - Luodaan toimintaedellytyksiä elinkeinoelämälle ja mahdollisuuksia paikallisille yrittäjille osallistua kilpailutuksiin. Yritysten osallistumista kilpailutuksiin edesautetaan **viestimällä tulevista tarpeista julkaisemalla ajantasainen hankintakalenteri Kuopion kaupungin sivustolla**.
 - Hankinnoilla edistetään Kuopion kaupungin strategia vuoteen 2030 pohjautuvien painopisteiden mukaista hankintatoimintaa. Hankintoihin ja investointeihin sisällytetään ilmasto-, resurssiviisaus- ja luontonäkökulma.

Hankintaohjelman päivitykset

- **Toimintaympäristön muutokset**
 - Toimintaympäristössä tapahtuu muutos vuoden 2025 alussa, kun työvoimapalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Kuopion kaupunki vastuukuntana järjestää työvoimapalvelut Kuopion työllisyysalueelle, johon kuuluvat Kuopion lisäksi Kaavi, Keitele, Lapinlahti, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi ja Vesanto. Kuopion työllisyysalueelle muodostetaan oma taseyksikkö kaupungin sisälle. Kuopio hankkii lakisääteisten työvoimapalveluiden ostopalvelut koko työllisyysalueelle.
- **Vaikutusten arviointi**
 - arvioidaan mm. hankinnan strategiavaikutukset, vaikutukset ihmisiin, lapsivaikutukset, vaikutukset maaseutuun, ympäristöön ja ilmastoon sekä kaupungin talouteen ja henkilöstöön sekä vaikutukset yrityksiin.

Hankintaohjelman päivitykset

- **Sidosyksikköhankinnat**
 - Hankintalakia ei sovelleta hankintoihin, jotka tehdään konserniin kuuluilta sidosyksiköiltä (hankintalain 1397/2016 15§) ns. in-house periaatteella. Kun laissa määritellyt sidosyksikön kriteerit täyttyvät, voi hankintayksikkö tehdä siltä hankintoja kilpailuttamatta sidosyksikkösuhteeseen perustuen.
- **Hankintaorganisaatio**
 - Elinvoima- ja konsernipalveluiden Talous- ja omistajaohjausyksikön hankintaorganisaation tehtäviin kuuluvat mm. strateginen hankintojen johtaminen ja kehittäminen, hankintaprosessien koordinointi ja valvonta, hankintojen kilpailuttaminen ja/tai kilpailutuksessa avustaminen, toimittajasuhteiden hallinta ja kehittäminen sekä hankintojen seuranta ja raportointi.
- **Hankintakalenteri**
 - Kuopion kaupungin sivustolla julkaistaan ajantasaisen hankintakalenteri.

Hankintaohjelman päivitykset

- **Kun Sansia kilpailuttaa**
 - Sansia Oy:n kilpailuttamien hankintojen hankintapäätökset ja -sopimukset tekee Sansia Oy. Kuopion kaupungin hankintaa valmisteleva palvelualue tai taseyksikkö tekee viranhaltijapäätöksen hankintatoimeksiannon teosta Sansialle. Palvelualueiden ja taseyksiköiden omat hankintapäätökset ja -sopimukset tehdään voimassa olevien hallinto- ja toimintasäntöjen puitteissa.
- **Hankintojen jakaminen**
 - Hankinnoissa on aina, kun se on perusteltua ja mahdollista varmistettava, että myös aloittavilla yrityksillä ja pk-yrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin. Tätä edistetään suunnitelmallisuudella, avoimuudella, ennakoidusti tehdyillä markkinavuoropuheluilla ja markkinakartoituksilla sekä jakamalla hankinnat tarkoituksenmukaisiin kokonaisuuksiin. Hankintayksikkö voi jakaa hankintasopimuksen erillisiin osiin ja määritellä kyseisten osien koon ja kohteen. Jakamisella tarkoitetaan luontevan hankintakokonaisuuden jakamista osiin esimerkiksi siten, että kokonaisuuden eri osista voi suorittaa esimerkiksi erillisen kilpailutuksen. Jakaminen voidaan tehdä myös niin, että samassa tarjouskilpailussa hankintayksikkö määrittelee millaisista osista tarjoaja voi antaa oman osatarjouksensa. Hankintayksikön tulee ilmoittaa, minkälaisista osista sen hankintakokonaisuus muodostuu ja minkälaisista osista tarjoaja voi jättää osatarjouksen.

Hankintaohjelman päivitykset

- **Kalustekierto-toimintamalli**

- Kalustekierto on Kuopion kaupungin palvelualueita koskeva sisäisen kalustekierron väylä, jonka avulla hankintaan erityisesti toimistokalusteita joko kaupungin sisäisen väylän kautta tai vaihtoehtoisesti muualta käytettynä. Kasvun ja oppimisen palvelualueen toimintayksiköiden irtokalustekierto hoidetaan omana kokonaisuutenaan. Käytöstä poistetaan ainoastaan käyttökänsä saavuttaneet, vaurioituneet irtokalusteet. Mikäli yksikköön esim. toiminnallisen muutoksen vuoksi uusitaan irtokalusteita, yksiköstä poistuvat ehjät irtokalusteet hyödynnetään kaupungin muissa varhaiskasvatuksen ja opetuksen yksiköissä. Kaupungin tavoitteena on tehostaa vanhojen, käyttökelpoisten kalusteiden uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Toimintamalli edistää resurssiviisauden ja kiertotalouden sekä jätepoliittisen ohjelman tavoitteita Kuopion kaupungilla.

Hankintaohjelman mittareiden tavoitetasot 2025

Mittareiden seuranta	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
1.1 Palvelun käyttäjien osallistuminen hankintojen valmisteluun kpl /vuosi	4 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi
2.1 Työllistämisehdon sisältäviä hankintoja kpl/vuosi	5 kpl/vuosi	4 kpl/vuosi	5 kpl/vuosi
3.1 Hankintojen aluetaloudellinen vaikuttavuus Kuopion kaupungin hankinnat yrityksiltä %	Kuopion alue 58 % < Pohjois-Savo 4 % <	Kuopion alue 61 % < Pohjois-Savo 6 % <	Kuopion alue 61 % < Pohjois-Savo 6 % <
4.1 Hankinnat, joissa syntyy innovatiivisia menetelmiä tai ratkaisuja Osuus kaikista kynnyksarvon ylittävistä hankinnoista %/vuosi	21 %/vuosi	35 %/vuosi	30 %/vuosi

- Menestystekijöihin Elinympäristö ja osallisuus, Työ ja toimeentulo, Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö sekä Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä liittyvät tavoitteet pidetään samalla tasolla kuin kahtena edeltävänä vuotena

Hankintaohjelman mittareiden tavoitetasot 2025

Mittareiden seuranta	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
5.1 Ympäristökriteerit sisältävien hankintojen osuus kaikista kynnysarvon ylittävistä hankinnoista %/vuosi	41 %/vuosi	40 %/vuosi	45 %/vuosi
6.1 Lähiruoan (itäsuomalainen) osuus Servican kokonaisostoista %/vuosi	7,7 %/vuosi	10 %/vuosi	10 %/vuosi
7.1 Kotimaisuusaste liha-, kala-, kasvis- ja maitotuotteille %/ vuosi	%/vuosi	%/vuosi	%/vuosi
lihatuotteet x %/ vuosi	100 %/ 2023	100 %/ 2025	100 %/ 2025
kalatuotteet x %/ vuosi	49,5 %/ 2023	50 %/ 2025	50 %/ 2025
kasvistuotteet x %/ vuosi	83 %/ 2023	85 %/ 2025	85 %/ 2025
maitotuotteet x %/ vuosi	100 %/ 2023	100 %/ 2025	100 %/ 2025

- Menestystekijöihin Kiertotalous ja resurssiviisuus sekä Huoltovarmuus, kriisinsietokyky sekä luontokadon torjunta liittyvät tavoitteet pidetään samalla tasolla kuin kahtena edeltävänä vuotena. Servican kanssa käyty keskusteluja lähiruoan osuudesta → osuus tulee kasvamaan

Hankintaohjelman mittareiden tavoitetasot 2025

Mittareiden seuranta	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Tavoite 2025
8.1 Itsearviointi toteutetaan vuosittain tukemaan organisaation hankintaosaamisen kehittämistä	1 krt/vuosi	1 krt/vuosi	1 krt/vuosi
8.2 Hankintatiimin organisoituminen	uusi mittari	uusi mittari	Sidosryhmäkyselyt (sisäinen sekä ulkoinen) 1 krt/vuosi
9.1 Ajantasainen hankintakalenteri julkaistaan kaupungin julkiset hankinnat -sivustolla	uusi mittari	uusi mittari	Hankintakalenteri päivittyy jatkuvasti
9.2 Sidosyksikköjen hankintojen tuottavuustavoite	uusi mittari	uusi mittari	Tuottavuustavoitteen 2,6 M€ toteutuminen
10.1 Investoinneista 10 % täyttää vastuullisuuskriteerit	37 %/vuosi	35 %/vuosi	40 %/vuosi

- Menestystekijöihin Kestävä talous liittyvät tavoitteet kokevat suurimman uudistuksen. Uusina mittareina esitetään hankintatiimin organisoitumista, ajantasaisen hankintakalenterin julkaisemista sekä talouden tasapainotuksen mukaista sidosyksiköiden tuottavuustavoitetta